

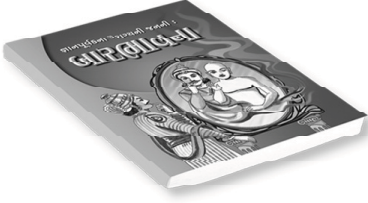
અમારા આગામી પ્રકાશનો

સંસારદુઃખ અને મોક્ષસુખ

નાસ્તિથી સંસારમાં દુઃખ અને અસ્તિથી મોક્ષમાં સુખ છે તે બાબત સમજાય તો અને તો જ આત્માર્થીપણાની ચોગ્યતા આવે છે. સંસારમાં સુખબુદ્ધિ નામનું મિથ્યાત્વ માટે તો જ બીજા અન્ય મિથ્યાત્વ ટળી સમ્યક્ત્વની પ્રાપ્તિ થઈ શકે છે. આ બાબતને ધ્યાનમાં લઈને

આ પુસ્તકમાં સાત વિભાગના કુલ એકત્રીસ પ્રકરણ દ્વારા સંસારમાં સઘળે દુઃખ જ છે અને મોક્ષમાં જ આત્માનું સાચું સુખ છે તે બાબતને અત્યંત સરળ, રોચક અને સુગમ શૈલીથી સમજાવી છે. અનેક ચિત્રોથી સુશોભિત આ દળદાર પુસ્તક પ્રથમ ભૂમિકાવાળા જીવો માટે અત્યંત ઉપયોગી છે. પાઠશાળાના બાળકોના અભ્યાસક્રમમાં સામેલ કરી શકાય તે રીતે તેને પાઠ્યપુસ્તકના સ્વરૂપમાં રજૂ કરાયેલ છે.

જ્ઞાનપૂર્વકના વૈરાગ્યની જનની : બારભાવના

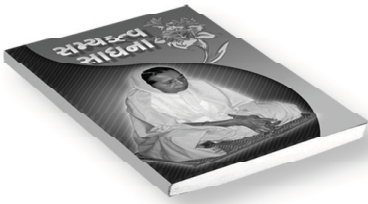
પારમાર્થિક પંથકની શરૂઆતથી માંડીને પૂર્ણતા સુધી જ્ઞાન સહિતના વૈરાગ્યની આવશ્યકતા હોય છે. જ્ઞાનપૂર્વકના વૈરાગ્ય માટે જિનેન્દ્ર પ્રરૂપિત અનિત્યાદિ બારભાવનાઓ અત્યંત ઉપકારી છે. બારભાવનાના અભ્યાસ વિના બારભાવનાના કાવ્યનું પઠન કાર્યકારી બનતું નથી. બારભાવનાનાં સર્વાંગીણ અભ્યાસ કરાવવા માટે આ પુસ્તકમાં દરેક ભાવનાના પ્રકરણમાં

જે તે ભાવનાની વ્યાખ્યા, તેની સમજૂતી, તેનું સ્વરૂપ, ચિંતવન પ્રક્રિયા, ચિંતવન માટેનું સાધન કે કારણ, કઈ રીતે વૈરાગ્ય પ્રેરક છે? કઈ રીતે વસ્તુ સ્વરૂપનું જ્ઞાન કરાવનાર છે? તેના અભ્યાસથી થતું પ્રયોજનપૂર્વકનું વિશેષ ફળ વગેરે જેવી બાબતોની વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિથી પરંતુ લોકભોગ્ય અને સુગમ શૈલીથી રજૂઆત કરવામાં આવી છે. દરેક ભાવનાને અંતે તેને અનુરૂપ સચિત્ર કથા પણ આપવામાં આવી છે.

જૈન દર્શન

જૈન દર્શનની સામાન્ય સમજ આપતી આ એક લઘુ પુસ્તિકા છે. તેમાં જૈન દર્શનના વીતરાગી સત્દેવ - ગુરુશાસ્ત્ર, જૈન દર્શનના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો અને તેના આધારે તેની વિશેષતાઓ, જૈન દર્શનના ખરા અનુયાયી કઈ રીતે થવાય? જૈન દર્શનને અનુસરવાનું મહાન ફળ તેમ જ જૈન દર્શન અને અન્ય દર્શનો વચ્ચેનો મૂળભૂત તફાવત જેવી બાબતોની સંક્ષેપમાં પણ સર્વગ્રાહી અને સરળ સમજૂતી આપવામાં આવી છે.

સમ્યક્ત્વ - સાધના

પ્રથમમૂર્તિ પૂજ્ય બહેનશ્રી ચંપાબેનના સમ્યક્ત્વ - સાધના સંબંધી પ્રેરક જીવન પરિચય આપતું તેમજ સમ્યક્ત્વ - સાધના માટેની પ્રેરણા આપનારા પુરુષાર્થપ્રેરક પૂજ્ય બહેનશ્રીના પોતાના લખાણ અને વચનોનો સંગ્રહ ધરાવતી આ પુસ્તિકાની સંશોધિત અને સંવર્ધિત ત્રીજી આવૃત્તિ બહાર પાડવામાં આવી રહી છે.

ઉપરોક્ત પુસ્તકો ઉત્પાદનના તબક્કામાં છે અને તુરત જ પ્રકાશિત થવાની સંભાવના છે. સુભાષ શેઠની કસાયેલી કલમે કંડારાયેલા આ પુસ્તકો આપના ઘરનું ઘરેણું બની શકે છે. વ્યક્તિગત રીતે અને ગ્રંથ દ્વારા આપને આ પુસ્તકો કેટલી સંખ્યામાં બેઠે છે તે પ્રકાશકને બીચેના સરનામે જણાવવા વિનંતી છે.

વાંકાનેર દિગંબર જૈન સંઘ

પ્રતાપ રોડ, ટેનાર્નેકની બાજુમાં, વાંકાનેર (સૌરાષ્ટ્ર) ફોન : (૦૨૮૨૮) ૨૨૩૫૯૬

Email : subhash.sheth@yahoo.co.in

પરિશિષ્ટ
૨
સ્વમૂલ્યાંકન

“હું પરમાત્મા છું” એ સિદ્ધાંતનું હૃદયગત થવું અત્યંત મહત્વનું છે. પોતાનું શ્રદ્ધાન, વિશ્વાસ, ભરોસો કે સ્વીકાર પોતાના ત્રિકાળ ધ્રુવ પરમાત્મસ્વભાવપણે કરવો અને વર્તમાન પલટતી પર્યાયપણે ન કરવો તે જ આ સિદ્ધાંતનું હૃદયગતપણું છે. આ સિદ્ધાંતને હૃદયગત થતાં પોતે પ્રગટ પર્યાયપણે છે તેવું જ્ઞાન બરાબર હોવા છતાં પોતાનો સ્વીકાર પર્યાયપણે હોતો નથી અને તે સ્વીકાર પોતાના શુદ્ધ દ્રવ્યસ્વભાવપણે એટલે કે પોતાના પરમાત્મસ્વભાવપણે જ હોય છે.

“હું પરમાત્મા છું” આ સિદ્ધાંતને હૃદયગત કરવાનું ફળ અલૌકિક અને અચિંત્ય છે. પારમાર્થિક પંથમાં પ્રવેશ પામવા માટે આ સિદ્ધાંતને હૃદયગત કર્યા સિવાય બીજો કોઈ ઉપાય નથી. આ સિદ્ધાંત પોતાને કેટલે અંશે હૃદયગત થયો છે, અને તે હૃદયગત થવાના ક્રમમાં પોતે ક્યાં સુધી પહોંચ્યો છે, તેમ જ તે દૃઢપણે હૃદયગત કરવા માટે હવે શો ઉપાય જરૂરી છે, તે જાણવા માટે તેનું મૂલ્યાંકન જરૂરી છે. અહીં આ સિદ્ધાંતના હૃદયગતપણાનું સ્વમૂલ્યાંકન કરવા માટેનો એક પંચબિંદુ ક્રમ માપદંડ (Five Point Rating Scale) આપવામાં આવે છે. અત્યારના કાળમાં આપણું મૂલ્યાંકન કરી આપે તેવા ગુરુ ગોત્યાંય મળતાં નથી. તેથી પોતાનું મૂલ્યાંકન પોતે જ કરવાનું રહે છે. અહીં અપાયેલો સ્વમૂલ્યાંકન માટેનો ક્રમ માપદંડ એ એક સ્વનિર્મિત ઉપકરણ છે અને તેથી તે પ્રમાણભૂત નથી. આમ છતાં આમાં અપાયેલા દરેક વિધાનો

આપણા પ્રસ્તુત સિદ્ધાંત “હું પરમાત્મા છું”માં હૃદયગતપણા સાથે સંબંધિત છે અને તેના આધારે પોતે આ સિદ્ધાંત કેટલા અંશે હૃદયગત કરી શક્યો છે તે જાણી શકે છે, હૃદયગત કરવાના ક્રમમાં ક્યાં સુધી પહોંચ્યો છે તે તપાસી શકે છે અને તે હૃદયગત કરવા સુધી પહોંચવા માટેનો ઉપાય પ્રયોજી શકે છે, તેમ જ હૃદયગત ન થવા દેતી બાધાઓને દૂર કરી શકે છે. આ રીતે આ સિદ્ધાંતને દૃઢપણે હૃદયગત કરવા માટે આ ક્રમ માપદંડ એક ઉપયોગી ઉપકરણ છે. પણ તે માટે પોતે પોતાનો અભિપ્રાય એકદમ તટસ્થ અને પ્રમાણિકપણે પોતાની જાતે જ દર્શાવવાનો છે.

આ પંચબિંદુ ક્રમ માપદંડ (Five Point Rating Scale)માં દરેક વિધાન કે ઘટક સામે A, B, C, D, E, એમ પાંચ ક્રમાંકનો પૈકી કોઈ એક ક્રમાંકનું દર્શાવવાનો છે.

આ પાંચ ક્રમાંકનો આ પ્રમાણે છે.

A : ખૂબ સંતોષકારક

B : સંતોષકારક

C : નિર્ણય નહીં

D : અસંતોષકારક

E : ખૂબ અસંતોષકારક

ઉપરોક્ત ક્રમાંકનમાં A પોતાના પરમાત્મ-સ્વભાવના સ્વીકારને એટલે કે ‘હું પરમાત્મા છું’ સિદ્ધાંતના હૃદયગતપણાને દર્શાવે છે. ત્યારપછીના

અનુક્રમે B, C, D, E ક્રમાંકનો તેની ઉત્તરોત્તર ક્યાશને દર્શાવે છે. તેથી A ક્રમાંકન માટે પૂરા ૪ ગુણ અને ત્યારપછી ઉત્તરોત્તર ઉતરતા ક્રમમાં B માટે ૩ ગુણ, C માટે ૨ ગુણ, D માટે ૧ ગુણ અને E માટે શુન્ય ગુણની ફાળવણી કરી તમારા મૂલ્યાંકનની ગણતરી તમારે જાતે જ કરવાની છે.

અહીં સ્વમૂલ્યાંકન માટે કુલ ૫૦ વિધાનો અપાયેલા છે. દરેક વિધાન માટે A, B, C, D, E, એ પાંચ પૈકી જે કોઈ તમારા માટે લાગુ પડતું હોય તે તેની સામેના ખાનામાં દર્શાવવાનું છે. બધા વિધાનો ભરવા માટે તમને ૧૫ મિનિટ જેટલો સમય જોઈશે. દરેક વિધાનની સામેના ખાનામાં ખરેખર પોતાને જે લાગુ પડતું હોય તે જ ક્રમાંકન દર્શાવો જેથી મૂલ્યાંકન હકીકતલક્ષી અને વ્યાજબી રીતે થાય.ય.

સૌ પ્રથમ મૂલ્યાંકનમાં તમે નાપાસ થશો પણ તેથી હતાશ કે નિરાશ થવાની જરૂર નથી. આ જીવે અનાદિથી પોતાને પોતાની પલટતી પર્યાયપણે જ માન્યો છે. મનુષ્યના માનસશાસ્ત્ર અનુસાર મનુષ્યની માન્યતા બદલવી ખૂબ જ મુશ્કેલ હોયેય છે. વળી પોતામાં 'હું પરમાત્મા છું' જેવા પારમાર્થિક સિદ્ધાંતને પચાવવા જેવી પૂરી પાત્રતા પણ હોતી નથી. તેથી આ સિદ્ધાંત હૃદયગત થશે અને પોતે સ્વમૂલ્યાંકનની આ કસોટીમાંથી પસાર થઈ શકશે તેમ માનવું વધુ પડતું છે. અનાદિનો અણઅભ્યાસ અને મિથ્યા માન્યતાને એકદમ બદલી શકાતો નથી. તોપણ શાંતિ અને ધીરજથી અહીં અપાયેલા માર્ગદર્શન મુજબ આ સિદ્ધાંતને હૃદયગત કરવા માટેનો વારંવાર અભ્યાસ કરવાથી જરૂર સફળતા મળશે તેમાં કોઈ શંકાને સ્થાન નથી. તો પછી હવે સ્વમૂલ્યાંકનની કસોટી માટે માનસિક રીતે તૈયાર રહો.

અહીં છાપકામની સુગમતા અને જગ્યાની બચત કરવા માટે દરેક વિધાન સામે ક્રમાંકનનું લખાણ અને તે માટેના જુદા ખાના આપવામાં આવતાં નથી. દરેક વિધાન સામે જે ચાર ખાના આપવામાં આવેલ છે તેમાં પ્રથમ ખાનુ સૌ પ્રથમ મૂલ્યાંકનના પરીક્ષણ કરતી વખતે A, B, C, D, E, પૈકી જે ક્રમાંકન લાગુ પડતું હોય તે દર્શાવવા માટે છે. પ્રથમ પરીક્ષણનું મૂલ્યાંકન કરી તેની ટકાવારી સૌથી નીચે તેના માટે આપેલા ખાનામાં નોંધ કરો. ત્યારપછી જરૂરી આનુસંગિક કાર્ય (Follow up work) કરી થોડા વખત પછી બીજું પરીક્ષણ કરો અને તેના મૂલ્યાંકનની ટકાવારી મેળવો અને અગાઉ કરતાં કેટલો અને કેવો ફેર પડ્યો છે તે તપાસો. આ રીતે ચારવાર પરીક્ષણ થઈ શકે તે માટે દરેક વિધાનની સામે ચાર ખાના અપાયેલ છે. તો ચાલો પોતે પ્રસ્તુત ક્રમ માપદંડના દરેક વિધાન સામે પોતાના માટે લાગુ પડતું ક્રમાંકન સૌ પ્રથમ ખાનામાં ભરી 'હું પરમાત્મા છું' સિદ્ધાંત પોતાને કેટલા અંશે હૃદયગત થયો છે તે જાણવા પોતે જ પોતાનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે પ્રયત્ન કરીએ.

'હું પરમાત્મા છું'

સિદ્ધાંતના હૃદયગતપણાં સબંધી સ્વમૂલ્યાંકન કરવા માટેનું પંચબિંદુ ક્રમ માપદંડ

FIVE POINT RATING SCALE

ક્રમાંકન	મૂલ્યાંકન
A	ખૂબ સંતોષકારક
B	સંતોષકારક
C	નિર્ણય નહીં
D	અસંતોષકારક
E	ખૂબ અસંતોષકારક

ક્રમ	વિધાન	પરિક્ષણ ક્રમાંક			
		૧	૨	૩	૪
૧.	હું એક સ્વતંત્ર અને પરિપૂર્ણ ચૈતન્યપદાર્થ છું તેવી અંતરની ઊંડી પ્રતીતિ મને પ્રવર્તે છે.				
૨.	હું દ્રવ્યકર્મ, નોકર્મ, ભાવકર્મથી તદ્દન ભિન્ન છું એનું મને બરાબર ભાન છે.				
૩.	હું દયા, દાન, વ્રત, તપ, ભક્તિ, પૂજા જેવા શુભભાવોથી મારી મહત્તા માનતો નથી અને તેને ધર્મ કે ધર્મનું કારણ સમજતો નથી.				
૪.	હું મારા પરમાત્મસ્વભાવના આશ્રયે પ્રગટ થતી વીતરાગતાને જ આત્માનો ધર્મ માનું છું.				
૫.	ધર્મનું મૂળ સમ્યગ્દર્શન છે તેવી મારી દૃઢ માન્યતા છે.				
૬.	હું મારા નિમિત્તે થતા પરના કાર્યોનો કર્તા થતો નથી.				
૭.	મારો યોગ અને ઉપયોગ પરના કાર્યોમાં નિમિત્ત હોવા છતાં તે નિમિત્તપણામાં મારો દોષ કે અપરાધ સમજી શકું છું.				
૮.	હું કોઈ સાંસારિક સિદ્ધિ કે કાર્યકુશળતાનું ગૌરવ અનુભવતો નથી.				
૯.	હું મારા આત્માને વર્તમાન મનુષ્ય પર્યાયપણે માનતો નથી.				
૧૦.	હું મારી વર્તમાન મનુષ્ય અવસ્થાની ઓળખાણ માટેના સંજ્ઞારૂપ નામ સાથે બિલકુલ તાદાત્મ્યતા અનુભવતો નથી.				
૧૧.	મને મારા ત્રિકાળ ધ્રુવ પરમાત્મસ્વભાવના અસ્તિત્વનો સંપૂર્ણ સ્વીકાર છે.				
૧૨.	મારા પોતાના આત્માનું કાર્ય મારા પોતાના પુરુષાર્થથી જ થાય છે અને નિમિત્તથી થતું નથી તેમ હું બરાબર માનું છું.				
૧૩.	મારો પુરુષાર્થ સ્વાધીન અને સફળ છે તેમ હું સ્વીકારું છું.				
૧૪.	મને સંસારની સાનુકૂળતામાંય સુખ ભાસતું નથી.				
૧૫.	મારામાં પાંચ ઈન્દ્રિયોના વિષયોથી વિરક્તિ સ્પષ્ટ જણાય આવે છે તેથી મને પરવિષયોની કોઈ આકાંક્ષા નથી.				

ક્રમ	વિધાન	પરિક્ષણ ક્રમાંક			
		૧	૨	૩	૪
૧૬.	મને મારો અનંત ગુણોના નિધાનરૂપ શુદ્ધાત્મા જ અજાયબદર ભાસે છે. તે સિવાય જગતની કોઈ ચીજ અજાયબ ભાસતી નથી.				
૧૭.	મારું એકમાત્ર પ્રયોજન મારા પરમાત્મસ્વભાવનો આશ્રય કરી પરમાત્મદશા પ્રગટ કરવાનું છે.				
૧૮.	ગૃહસ્થ સબંધી સાંસારિક પ્રવૃત્તિઓ હોવા છતાં તેમાં મને કોઈ રુચિ કે રસ નથી.				
૧૯.	મને મારા પરિપૂર્ણ શુદ્ધ પરમાત્મસ્વભાવની અનુભૂતિ માટેની અંતરના ઊંડાણપૂર્વકની તીવ્ર લગની, ભાવના, ખટક કે ઝંખના રહ્યા કરે છે.				
૨૦.	વીતરાગી સત્દેવ-ગુરુ-શાસ્ત્ર પ્રત્યેનો અપૂર્વ મહિમા અને અપાર ભક્તિથી મારું હૃદય ઉલ્લસિત થાય છે.				
૨૧.	મારાથી અધિક ગુણવાળાને જોઈને બિલકુલ માત્સર્યભાવ થતો નથી અને અત્યંત પ્રમોદ થાય છે. તેમની હરપ્રકારે સેવા કરવાની વાત્સલ્ય ભાવના ઊછળે છે.				
૨૨.	હું તત્ત્વજ્ઞાનના ગંભીર રહસ્યો અને સૂક્ષ્મ ન્યાયો સમજવા હંમેશાં આતુર રહું છું.				
૨૩.	મને પરસ્ત્રી (કે પરપુરુષ) પ્રત્યે કોઈ આકર્ષણ નથી.				
૨૪.	મને મારો કોઈ દોષ બતાવે તો તેના પ્રત્યે ઉપકૃતતા દાખવી તે દોષને દૂર કરવા નિરંતર ઉદ્યમશીલ રહું છું.				
૨૫.	આત્મહિત સિવાય અન્ય કોઈ રીતે મારો વખત ન વેડફાઈ અને તેની એક એક ક્ષણનો સદુપયોગ થાય તે માટે હું સાવધાન રહું છું.				
૨૬.	મહાપુરુષોની સાધનાભૂમિ અને સિદ્ધક્ષેત્રોની મુલાકાત દ્વારા આત્મહિત સાધવાની ભાવના હોય છે. તેથી આવા તીર્થક્ષેત્રોના પ્રવાસ સિવાય અન્ય કોઈ પ્રવાસને હું પસંદ કરતો નથી.				
૨૭.	હું આવડતના અભિમાનથી દૂર રહેનારો અને મારી મોટાઈને છૂપાવનારો છું.				

ક્રમ	વિધાન	પરિક્ષણ ક્રમાંક			
		૧	૨	૩	૪
૨૮.	હું મારી માન્યતા જ સાચી એવો દુરાગ્રહ સેવનારો નથી. અને આચાર્યદેવના કથનોને જ પ્રમાણભૂત સમજનારો છું.				
૨૯.	હું સાદો, સાત્ત્વિક, નિર્દોષ, પ્રાસુક અને અલ્પ આહાર કરવામાં માનનારો છું.				
૩૦.	મને જગતની કહેવાતી સાનુકૂળતાઓમાંય સુખ ભાસતું નથી અને મારું સુખ મારા આત્મામાં જ ભાસે છે.				
૩૧.	મને વીતરાગી દેવ-ગુરુ પ્રત્યે પરમ આદર અને સંપૂર્ણ સમર્પણતાની ભાવના પ્રવર્તે છે.				
૩૨.	હું મારા શીલ અને ગુણોથી મારી શોભા માની તેની રક્ષા કરનારો છું.				
૩૩.	હું કોઈની પણ નિંદા કરવાનાં ભાવથી દૂર રહેનારો છું.				
૩૪.	હું હંમેશાં સ્પષ્ટ, સત્ય, શિષ્ટ અને મિષ્ટ વચનો બોલનારો છું.				
૩૫.	હું અન્ય કોઈને પ્રભાવિત કરવાની ભાવના ધરાવતો નથી.				
૩૬.	હું કોઈના પ્રત્યે રોષ કે વૈરભાવના રાખનારો નથી.				
૩૭.	હું સત્સંગ, સત્શ્રવણ, સદ્વાચન અને સદાચારમાં માનનારો છું.				
૩૮.	હું સર્વજ્ઞ પ્રરૂપિત સન્માર્ગનો આરાધક છું.				
૩૯.	મને જગતના સર્વ જીવો પ્રત્યે સમદૃષ્ટિ કે સમભાવની ભાવના રહે છે.				
૪૦.	હું માન અને માનના પ્રસંગોથી દૂર રહેવામાં મારું હિત સમજું છું.				
૪૧.	મારા મનમાં જે હોય તે જ મારા વચનમાં અને વર્તમાનમાં હોય છે.				
૪૨.	હું ક્યારેય પણ કોઈને છેતરવાનો કે કપટનો ભાવ ધરાવતો નથી.				
૪૩.	હું સત્કાર્યોમાં ખર્ચ કરવામાં કંજૂસાઈ કરતો નથી.				
૪૪.	મને પુણ્ય કે પુણ્યના ફળની બિલકુલ આકાંક્ષા નથી.				

ક્રમ	વિધાન	પરીક્ષણ ક્રમાંક			
		૧	૨	૩	૪
૪૫.	હું ગમે તેવા પ્રતિકુળ પ્રસંગોમાં પણ સમાધાન અને સહનશીલતા રાખું છું.				
૪૬.	હું ગમે તે પ્રસંગોમાં શાંતિ અને ધીરજ ગુમાવતો નથી.				
૪૭.	હું દટપણે જૈનાચારને જાળવું છું.				
૪૮.	હું કોઈપણ કાર્ય એકાગ્રતાથી કરી શકું છું.				
૪૯.	હું દરેક પ્રકારની દુર્ભાવનાથી દૂર રહી શકું છું.				
૫૦.	હું લઘુતાગ્રંથિથી બિલકુલ પીડાતો નથી.				
મૂલ્યાંકનની ટકાવારી : :					
પરીક્ષણ ક્રમાંક :		૧	૨	૩	૪

ઉપરોક્ત સ્વમૂલ્યાંકન માટેના ક્રમમાપદંડના પ્રથમ પરીક્ષણ માટેના બધાં ખાના ભરાઈ ગયા બાદ તેના મૂલ્યાંકનની ગણતરી કરવા માટેની રીત આ નીચે સમજાવવામાં આવે છે. સૌ પ્રથમ દરેક વિધાન સામે કરવામાં આવેલ ક્રમાંકન A, B, C, D, E પૈકી ક્રમાંકન કેટલી વાર આવે છે એટલે કે દરેક ક્રમાંકનની કેટલી આવૃત્તિ થયેલ છે. તે જાણવા માટે આવૃત્તિ-વિતરણ કરો. આ માટે A, B, C, D, E એ પાંચેય ક્રમાંકનને નીચેના નમુના મુજબના કોષ્ટક પ્રમાણે પહેલા સ્તંભમાં દર્શાવો પછી જે તે ક્રમાંકન સામે ક્રમશઃ ઊભા લીટા કરતા જાઓ જેમ કે, તમે પહેલા વિધાન સામે B મુકેલ હોય તો B સામે ઊભો લીટો કરો. અને તે રીતે આગળ વધો. આ રીતે કુલ ૫૦ વિધાનો માટે ૫૦ ઊભા લીટા કરવાના રહેશે. આ લીટાને આવૃત્તિચિહ્ન (Tally Mark) કહેવામાં આવે છે. કરેલ લીટાની ગણતરી કરવાનું સરળ બને તે માટે જે તે ક્રમાંકન સામે પાંચમો લીટો બાકીના ચાર લીટાને જોડતો ત્રાંસો કરીને પાંચના સમૂહને જુદો પાડો. આ આવૃત્તિચિહ્નના લીટાઓ માટે બીજા સ્તંભનો ઉપયોગ કરો અને ત્રીજા સ્તંભમાં જે તે ક્રમાંકનની કુલ આવૃત્તિઓ લખો.

આ પ્રકારે આવૃત્તિ-વિતરણ (Frequency Distribution) માટેનો નમૂનો અહીં આપવામાં આવે છે.

સ્વમૂલ્યાંકન માટેના ૫૦ વિધાનોના ક્રમાંકનું આવૃત્તિ-વિતરણ Frequency Distribution		
ક્રમાંકન Gradation	આવૃત્તિચિહ્નો Tally Mark	આવૃત્તિ Frequency
A.		૦૪
B.	≡ ≡	૧૧
C.	≡ ≡ ≡ ≡	૨૩
D.	≡	૦૯
E.		૦૩
Total	કુલ	૫૦

ઉપર મુજબ દરેક ક્રમાંકનની આવૃત્તિ શોધ્યા બાદ તેનો દરેક ક્રમાંકન માટે નિયત કરેલા ગુણભાર સાથે ગુણાંકન કરીને પ્રાપ્તાંક મેળવો અને તે પ્રાપ્તાંકોનો સરવાળો કરી કુલ ગુણ મેળવો. ઉપરના નમૂના મુજબના આવૃત્તિ-વિતરણ માટે તે નીચે મુજબ થશે..

ક્રમાંકન Gradation	નિયત ગુણભાર Weightage	Xઆવૃત્તિચિહ્નો Tally Mark	= પ્રાપ્તાંક કે મેળવેલ ગુણ Obtained Marks
A.	૪	૦૪	૧૬
B.	૩	૧૧	૩૩
C.	૨	૨૩	૪૬
D.	૧	૦૯	૦૯
E.	૦	૦૩	૦૦
Total	કુલ	૫૦	૧૦૪

ઉપર મુજબ નમૂનાના કુલ પ્રાસાંક કે મેળવેલ ગુણ ૧૦૪ છે. આપણા ક્રમમાપદંડમાં કુલ ૫૦ વિદ્યાનો છે અને તેનાં ઉચ્ચતમ ક્રમાંકન A માટેનો નિયત ગુણભાર ૪ છે. તેથી ૫૦ X ૪ = ૨૦૦ એ મળી શકતાં વધુમાં વધુ ગુણ છે. ઉપરના નમૂનામાં ૨૦૦ માંથી ૧૦૪ ગુણ મેળવાયેલ છે તેથી તેનો અડધો ભાગ કરતાં નીચે મુજબ ટકાવારી પ્રાપ્ત થશે.

$$\text{ટકાવારી} = \frac{\text{મેળવેલ ગુણ } \times ૧૦૦}{૨૦૦} = \frac{૧૦૪ \times ૧૦૦}{૨૦૦} = ૫૨ \text{ ટકા}$$

ઉપરોક્ત નમુના મુજબનું સ્વમૂલ્યાંકન ૫૨ ટકા થશે. તેનો અર્થ ‘હું પરમાત્મા છું’ સિદ્ધાંત પર ટકા હૃદયગત થયો છે. તેના આધારે આ સિદ્ધાંત ક્યાં સુધી હૃદયગત થયો છે અને તેના માટે આનુસંગિક કાર્ય શું કરવું જોઈએ તે વિચારી અને તે મુજબ કાર્ય કરી ફરીથી બીજીવાર પરીક્ષણ કરી ફરીથી મૂલ્યાંકન કરો અને જે ફેર પડ્યો તે તપાસો. આ રીતે ચાર વાર પરીક્ષણ કરી શકાય તે માટેના ચાર ખાના દરેક વિદ્યાન સામે આપેલા છે. આવા ચાર પરીક્ષણ દરમ્યાન ઉત્તરોત્તર તમારી ટકાવારી વધતી જશે અને તે દરમ્યાન તમને આ સિદ્ધાંત હૃદયગત થશે તેવી અપેક્ષા છે. તેમ છતાં તે હૃદયગત ન થાય તો વધુ પ્રયત્ન કરી વધુ પરીક્ષણ કરો અને તેને કોઈપણ ઉપાયે હૃદયગત કરીને જ જંપો, તમારા પુરુષાર્થ અને દેવ-ગુરુ-શાસ્ત્રની કૃપાથી તમને જરૂર સફળતા હાંસલ થશે.

કેટલી ટકાવારી માટે આ સિદ્ધાંત તેના હૃદયગત થવાના ક્રમમાં ક્યાં સુધી હૃદયગત થયો છે અને વધુ હૃદયગત કરવા માટે ક્યાં ઉપાય કરવો તેના માર્ગદર્શન માટે આ નીચે ટકાવારીના આધારે મૂલ્યાંકનનું તારણ અને આનુસંગિક કાર્ય સૂચવતો કોઠો આપવામાં આવે છે. અહીં અપાયેલ તારણ અને આનુસંગિક કાર્ય પ્રમાણભૂત નથી. વધુ પરીક્ષણો અને અવલોકનો બાદ મળેલા સ્વતંત્ર, સ્વસ્થ, અને તટસ્થ અભિપ્રાયોના આધારે તેમાં ફેરફાર થઈ શકે છે. તોપણ કામચલાઉ માર્ગદર્શન માટે તે ઉપયોગી થશે તેવી આશા છે.

‘હું પરમાત્મા છું’
સિદ્ધાંતના હૃદયગત થવા સંબંધી સ્વમૂલ્યાંકન માટેના ક્રમ માપદંડની ટકાવારીના આધારે
મૂલ્યાંકન, વારણ અને આભુસંગિક કાર્ય દર્શાવતું ટોષ્ટકષ્ટક

ક્રમ No.	ટકાવારી સ્વમૂલ્યાંકનમાં મેળવેલ ગુણની ટકાવારી Percentage	મૂલ્યાંકન હૃદયગત થવાના વધુમાં વધુ ક્રમમાં વધુમાં વધુ ક્યાં સુધી હૃદયગત થયું ગણાય ? Evaluation	તારણ હૃદયગત થવામાં શી ખામી છે ? Conclusion	આભુસંગિક કાર્ય હૃદયગત થવાની પ્રક્રિયામાં આગળ વધવા શું કરવું ? Follow Up Work
૧.	૦ થી ૩૦	ઈંદ્રિયા સુધી	ખિલકુલ હૃદયગત નથી.	શરૂઆતથી જ સઘળો ઉપાય કરવો
૨.	૩૧ થી ૪૦	અવાય સુધી	યોગ્યતાની ખામી છે.	પ્રકરણ-૩ માં દર્શાવેલ યોગ્યતા પૈકી જે જે કોઈ ખામી હોય તે દૂર કરો ત્યાર પછી આગળનું કાર્ય કરો.
૩.	૪૧ થી ૫૦	ધારણા સુધી	દ્રવ્યબંધારણ અને તેના આધારે વસ્તુના અનેકાંત સ્વરૂપની સમજણ નથી.	પ્રકરણ-૪ માં દર્શાવ્યા મુજબ તત્ત્વજ્ઞાનનો અભ્યાસ સારી રીતે કરો. દ્રવ્યબંધારણ માટે પ્રવચનસાર ગાથા ૯૩ થી ૧૨૬ સમજો અને પછી આગળનું કાર્ય કરો.
૪.	૫૧ થી ૬૦	અનુમાન સુધી	સાવગીણ પરીક્ષામાં ખામી છે.	પ્રકરણ-૫ માં દર્શાવ્યા અનુસાર પરીક્ષા કરો અને પછી આગળ વધો.
૫.	૬૧ થી ૭૦	પરીક્ષા સુધી	સ્વચ્છંદ, સંસારમાં ક્યાંક સુખબુદ્ધિ કે દેવ-ગુરુ પ્રત્યેની ભક્તિની કોઈ કચાશ છે.	પ્રકરણ-૬ અનુસાર હૃદયગત ન થવાના જે કારણો હોય તે દૂર કરી ભાવભાસનનો પ્રયત્ન કરો.
૬.	૭૧ થી ૮૦	ભાવભાસન સુધી	આપ હૃદયગત થવાની એકદમ નજીક છો.	સ્વ-પરના ભેદ અભ્યાસ દ્વારા સંવેદનનો પ્રયાસ કરો.
૭.	૮૧ થી ૧૦૦	સંવેદન સુધી	અભિનંદન ! આપને આ સિદ્ધાંત હૃદયગત છે.	શુદ્ધાત્માના ધ્યાન દ્વારા સમ્યક્ત્વની પ્રાપ્તિનો પ્રયત્ન કરો.

અર્પણ

માતુશ્રી તારાબહેન જયંતીલાલ શેઠ

જન્મ : તા. ૨૭-૧૧-૧૯૨૧

દેહ વિલય : ૨-૬-૧૯૮૫

અમારી બા અમારી જન્મદાત્રી જ નથી, પરંતુ પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી કાનજીસ્વામી પ્રરૂપિત આધ્યાત્મિક ક્રાંતિમાં અમને જોતરનાર અમારી પ્રેરણાદાત્રી પણ છે અને તેથી પણ આગળ વધીને તે અમારામાં સદ્ધર્મનું સિંચન કરનારી સંસ્કારદાત્રી છે.

બાના કુઆ અને અમારા કુટુંબી ખીમચંદ જેઠાલાલ શેઠના સંપર્ક અને જીંદગી હોસ્પિટલના નિવાસ દરમ્યાન અમારી બા સોનગઢમાં પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી કાનજીસ્વામીના નિકટના પરિચયમાં આવ્યા. તે સમયે પૂજ્ય ગુરુદેવ જીંદગી સુધી ફરવા આવતા અને બાને તેમના દર્શનનો લાભ મળતો. પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી પ્રરૂપિત તત્ત્વજ્ઞાન તુરત બેસી જવાથી તેમણે સમગ્ર કુટુંબના વિરોધ વચ્ચે પણ પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી પ્રરૂપિત સનાતન ઠિગંબર જૈન ધર્મને અંગીકાર કર્યો. પાછળથી પિતાજીએ પણ આ જ માર્ગને અપનાવતા તે વિરોધ શમી ગયો.

પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી અને પૂજ્ય બહેનશ્રી પ્રત્યે અનન્ય ભક્તિભાવ ધરાવતા અમારા માતુશ્રીએ અમને બધાં બાળકોને પારણામાંથી જ પારમાર્થિક પંથના પિયુષ પાયા છે. રોજેરોજ ચાલતી જૈન શાળામાં અમારી નિયમિત હાજરી હોય જ, પરંતુ તે ઉપરાંત રોજ રાત્રે ચાલતા સ્વાધ્યાયમાં પણ પિતાજી સાથે અમારે જવાનું ફરજિયાત રહેતું. વાંકાનેરમાં જિન મંદિર થયા પહેલાં અમારા કુટુંબી નગરશેઠ વનેચંદ શેઠની મેડીમાં રોજ રાત્રે સ્વાધ્યાય ચાલતો, તે ત્યારપછી જિન મંદિરમાં આજ સુધી ચાલી રહ્યો છે. જેમાં અમારી સતત ઉપસ્થિતિ એ અમારી માતુશ્રીની જ દેન છે. આ ઉપરાંત પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીની જન્મજયંતી, પંચ કલ્યાણક પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ, સોનગઢમાં યોજાતી બાળકો માટેની ગ્રીષ્મકાલિન શિક્ષણ શિબિર વગેરેમાં પણ પ્રસંગોપાત જવાનું થતું. પૂજ્ય માતુશ્રી દ્વારા આ પ્રકારના સંસ્કારો પ્રાપ્ત થવાના કારણે જ આજે અમે પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી દ્વારા પ્રરૂપિત તત્ત્વજ્ઞાનના સિદ્ધાંતો સમજતા થયા છીએ.

માતૃશ્રી તારાબહેન જયંતીલાલ શેઠ

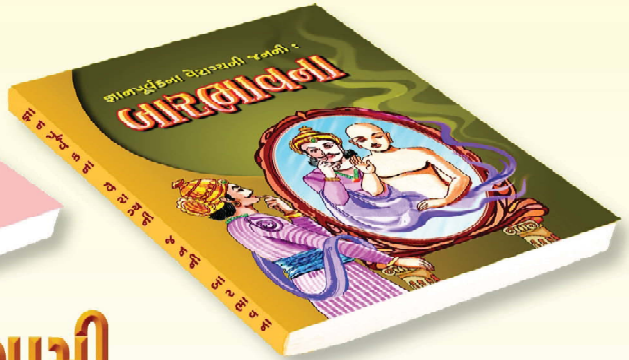
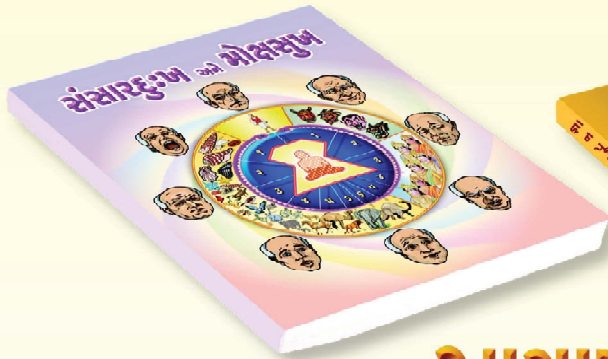
અમારા માતૃશ્રીને ‘બહેનશ્રીના વચનામૃત’ પુસ્તક અત્યંત પ્રિય હતું. તેમાં અવારનવાર આપતાં ‘હું જ્ઞાયક છું’ શબ્દો પર તેમનો ખાસ લગાવ રહેતો. ઘરના બારીબારણાં ઉપર પણ ‘હું જ્ઞાયક છું’ એવા શબ્દો તેઓ ચોક વડે લખતાં. સુભાષભાઈના સહકાર્યકર અને મિત્ર વરીયા સાહેબે નવો કેમેરો ખરીદતાં તેમણે સૌ પ્રથમ બિમાર માતૃશ્રીનો ફોટો પાડવાનું રાખ્યું. બિમારી સમયે પણ માતૃશ્રીનું મક્કમ મનોબળ અને જ્ઞાયકનું રટણ દાદ માંગી લે તેવું હતું. તેઓએ પોતાની જાતે કાગળમાં ‘હું જ્ઞાયક છું’ લખી ઘરમાં પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી દ્વારા અંકિત ‘ૐ’ નીચે ઉભા રહીને ફોટો પડાવ્યો. ત્યારપછી એકાદ પખવાડિયામાં જ તેઓ અમને છોડીને સ્વર્ગે સંચર્યા.

સત્સંસ્કારોના બીજ રોપી અમને કોઈ નવો જ જન્મ પ્રદાન કરનારી અમારી માતૃશ્રીનું ત્રણ કોઈ રીતે ચૂકવી શકાતું નથી. તો પણ અમારા તર્પણ ખાતર માતૃશ્રીના પ્રિય વિષય ‘હું જ્ઞાયક છું’નું પ્રતિપાદન કરતું આ ‘હું પરમાત્મા છું’ પુસ્તક તેમને સાદર અર્પણ કરીએ છીએ.

પુત્રો : સુભાષ, નિતિન પુત્રી : હંસિકા
 પુત્રવધૂ : સાધના જમાઈ : નરેન્દ્રકુમાર
 પૌત્ર : વારિજ, રાજીવ પૌત્રી : સુજ્ઞા
 પૌત્રવધૂ : સ્વચિ, સેજલ
 પ્રપૌત્ર : આત્મિન પ્રપૌત્રી : લલિધિ
 દોહિત્રી : ગીતલ, ધારિણી, દર્શના

માતૃશ્રીને પ્રિય પૂજ્ય ગુરુદેવના વચનો

‘હું જ પરમાત્મા છું’ એમ નક્કી કર, ‘હું જ પરમાત્મા છું’ એવો નિર્ણય કર, ‘હું જ પરમાત્મા છું’ એવો અનુભવ કર. વીતરાગ સર્વજ્ઞદેવ ત્રિલોકીનાથ પરમાત્મા (સીમંધરદેવ) સૌ ઇન્દ્રોની ઉપસ્થિતિમાં સમયસરણમાં લાખો કરોડો દેવોની હાજરીમાં એમ કહ્યાવતા હતા કે, ‘હું પરમાત્મા છું’ એમ નક્કી કર. “ભગવાન! ‘તમે પરમાત્મા છે’ એટલું તો અગત્ય નક્કી કરવા દો!” એ ક્યારે નક્કી થશે? કે જ્યારે ‘હું પરમાત્મા છું’ એવો અનુભવ થશે, ત્યારે ‘આ (સીમંધર ભગવાન) પરમાત્મા છે’ એવો વ્યવહાર તને નક્કી થશે; નિશ્ચય નક્કી થયા વિના વ્યવહાર નક્કી થશે નહિ. (‘ગુરુદેવશ્રીનાં વચનામૃત’નું આમુખ)

**આગામી
 પ્રકાશનો**

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.
This page will not be added after purchasing Win2PDF.